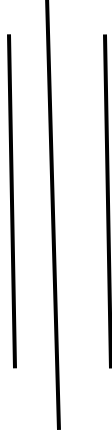

आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८०
नीति तथा कार्यक्रम

लालझाडी गाउँपालिका
शंकरपुर, कन्चनपुर
२०७९

लालझाडी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

ऐतिहासिक गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

प्रमुख अतिथि.....

गाउँ कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु

गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु

विषयगत शाखाका प्रमुख एवम् प्रतिनिधि ज्यूहरु

तथा सम्पूर्ण कर्मचारी ज्यूहरु

लोकतान्त्रिक शासनसत्ता युक्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक राज्य प्रणालीमा आवधिक निर्वाचनको परिकल्पना गरिएको हुन्छ। राज्य पुर्न संरचना पश्चातको दोस्रो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन २०७९ मा मलाई लालझाडी बासीले विश्वास गरेर निर्वाचित गरेपश्चात जनताका गुनासो सम्बोधन गर्ने स्थानमा आईपुगेको छ। सो ही अनुसार जनताको जीवनस्तर वृद्धिका विषयवस्तु समेटेर लालझाडी गाउँपालिकाको ऐतिहासिक बाह्रौँ गाउँसभामा मार्फत गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न भरपुर प्रयत्न गरेको छ।

स्थानीय सरकारलाई यहाँसम्म अधिकार सम्पन्न गराउने शिलसिलामा थुप्रै ज्ञात तथा अज्ञात शहिदहरुले आफ्नो जीवनको उत्सर्ग गरेका छन्, ती सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु साथै आन्दोलनको क्रममा यस गाउँपालिका जनताहरुको पनि महत्वपूर्ण योगदान रहेको स्मरण गर्न चाहान्छु।

संघियता कार्यान्वयनका गर्न दोस्रो स्थानीय निर्वाचन यहि २०७९ बैशाखमा सम्पन्न निर्वाचनबाट निर्वाचित सरकारको तर्फ बाट छैटौँ बजेट, नीति तथा कार्यक्रमप्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु। नागरिकका जीवनचक्रमा आधारित आवश्यकताहरुलाई सामर्थ्य र प्राथमिकताका आधारमा तदारुकताका साथ सम्पन्न गर्नु पर्ने अभिभारा भएकाले मैले यो ऐतिहासिक गाउँसभा मार्फत हाम्रा अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन लक्ष्यहरुलाई सम्बोधन गर्ने गरी तत्कालिन लक्ष्यहरु निर्धारण गरेका छौँ साथै अहिले सम्मको अध्ययन, अनुभव र आवश्यकताका आधारमा प्राथमिकरण गरिएको छु।

सिमित स्रोतमा रहि असीमित आवश्यकतालाई जनताका माग विकासका अपेक्षा पुरा गर्न गाउँपालिकाले बजेटमा समेट्न नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरु विभिन्न सरोकारवालाहरु नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार तथा अन्य सरकारी तथा संघ संस्थाहरु सँग स्रोत तथा प्रविधि व्यवस्थापन तथा साझेदारीका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

अब म बजेट नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

बजेट नीति तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू

१. कृषि आधुनीकरण, व्यवसायीकरण यान्त्रीकरण विविधिकरणका साथै बजारीकरण
२. गुणस्तरीय तथा सुरक्षित स्वास्थ्य सेवा, पोषण तथा सरसफाई
३. गुणस्तरीय शिक्षा, सीपमुलक तथा आत्मनिर्भर जनशक्ति उत्पादन
४. सडक पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती
५. दोदा नदी नियन्त्रण, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन
६. गरीबी न्युनीकरण तथा रोजगारी प्रवर्द्धन तथा उद्यमशीलता विकास
७. सुसस्जीत सुचना संचार तथा प्रविधि विकास
८. कला, संस्कृति तथा पर्यटकीय गन्तव्यहरूको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन
९. सुशासन समावेशी विकास तथा सेवा प्रवाह

सम्मानीत सभाका अध्यक्ष महोदय

गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरू

अब म यस गाउँपालिका को आर्थिक वर्ष २०७९-८० को विषयगत समितिबाट अनुमोदित भई आएका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु।

१. आर्थिक विकास

क. कृषि विकास तथा पशु सेवा

१. समयमै कृषकलाई मल उपलब्ध गराउन कृषि सहकारी मार्फत नेपाल सरकार साल्ट ट्रेडिंग कर्पोरेसन जस्ता विभिन्न संघ संस्थाहरू संग मल खाद विउँ-विजनका निम्ति पहल गरिनेछ।
२. सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र रहेको खाली जमिनलाई उत्पादन मूलक बनाउन बहु उपयोगी तथा बहु मूल्य वृक्षारोपणका कार्यहरू संचालन गरिनेछन्।
३. उखु उत्पादनलाई व्यवस्थित बनाउन उखु उत्पादक किसानलाई समुहमा आवद्ध गरि उखु खेतीमा संलग्न व्यवसायीकरण कृषकहरू लाई विशेष प्रोत्साहन गरिनेछ।
४. खुल्ला चरी चरन तथा छाडा पशु चौपाया तथा जंगली जनावरहरू भइरहेको अवरोधलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
५. स्थानीय स्तरको कृषि उपज प्रयोग आयतमा प्रतिस्थापन नियार्त प्रवर्द्धन खाद्य सुरक्षा पोषण सुरक्षा प्रत्याभूति गराउन कृषि पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन्।
६. जैविक तथा प्रांगारिक खेती र कृषि प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ साथै नागरिकहरूको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर गर्ने रासायनिक विषादि प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिनेछ।
७. नगदेवाली तथा बहुवर्षिय घाँस, भुईँघाँस र नमुना नर्सरीका कार्यक्रमहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ।
८. कृषि पोकेट क्षेत्र विस्तारका लागि एक वडा, एक उत्पादन, कलष्टर खेतीलाई प्राथमिकतामा दिइनेछ साथै केरा, उखी खेती सम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक कार्य संचालनमा आउनेछन्।

९. मसला खेती तथा करेसाबारी खेतीलाई पर्वद्वन गर्नुका साथै सामुहिक तथा सहकारी कृषि खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
१०. लालझाडी बासी कृषकहरूलाई वगर खेतीका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ।
११. कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि प्राविधिक विषयका सम्बन्धमा शिवर तथा घुम्ती सेवा प्रवाहका लागि प्रबन्ध मिलाइनेछ।
१२. कृषि पेशा लाई सम्मानीत पेशाका रूपमा विकास गर्न "उत्कृष्ट कृषक सम्मान" कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइएको छ साथै कृषक अनुभव आदान- प्रदान गर्न जिल्ला स्तरीय कृषक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम संचालन तथा कृषक पेन्सन कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि पहल गरिनेछ।
१३. कृषिवालीमा लाग्ने रोग नियन्त्रण किरा व्यवस्थापन, आई पि एम कृषक पाठशाला संचालनमाल्याइने छ।
१४. कृषि तथा पशुजन्य प्राकृतिक प्रकोप महामारी नियन्त्रणका लागि उच्च पुर्व-सतर्कता अपनाईनेछ।
१५. कृषि उत्पादनको उत्पादकत्व वृद्धि, व्यवसायीकरण र बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ साथै कृषि उपज संकलन गरि बढागत रूपमा हाट बजार सम्मको पहुँचमा अभिवृद्धि गरिनेछ।
१६. पशु नश्ल सुधार तथा व्यवस्थापनको लागि आधुनिक प्राविधिको उपयोग, स्थानीय पशुपंक्षीमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा विस्तार गरिनेछ।
१७. पालिका स्तरमै घाँस उत्पादन गरि, घाँस उत्पादन कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
१८. कृषि तथा पशुपंक्षी बिमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
१९. स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने वस्तुको बिउ बेर्ना उत्पादन गरि कृषिमा आत्म निर्धार बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ। साथै पालिका लाई दुग्धजन्य, मासुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछन्।
२०. पशुपंक्षीमा देखिने आकस्मिक रोग नियन्त्रण, परजिवी नियन्त्रण न्यूनीकरण गर्न पशु स्वास्थ्य शीविर कार्यक्रम संचालन हुनेछन्।
२१. मासु तथा माछा पसलहरूको नियमित अनुगमन गरि पसलहरूलाई आवश्यक सरसफाई सुधारीकरणकी निम्ति अभिमुखीकरण गरिनेछ। स्थानीय जातको कुखुरालाई संरक्षण गरि कुखुरापालक व्यवसायी कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

ख. सहकारी

१. सरकारको तीन खम्बे अर्थ नीति अनुरूप सहकारी संस्थाहरूलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।
२. पालिका अन्तरगत संचालित सहकारी संस्थाहरू लाई उत्पादन मूलक तथा सेवा मूलक सेवा प्रवाह गरि आधुनिकीकरण र आत्मनिर्भर बन्न अभिप्रेरित गरिनेछ।
३. सुकुम्बासी भूमिहीन दलित एवं पिछिएका वर्ग र समुदायहरूको वडा स्तरिय सहकारी संस्था गठन गरी उद्यमशीलता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
४. युवाहरूलाई स्थानीय स्तरमै श्रम गर्ने, वातावरण सिर्जना का साथै बचत तथा लगानी चेतनामा अभिवृद्धि गरिनेछ।

ग. उद्योग तथा वाणिज्य

१. स्थानीय तहमा दर्ताहुने सम्पूर्ण फर्म, व्यवसाय तथा उद्योगहरूको दर्ता नबिनीकरणहरू सीप विकासका कार्यहरू छुट्टै उद्योग तथा उद्यमशीलता उपशाखा मार्फत कार्य संचालन गरिनेछन्।

२. घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र पर्वद्वनका लागि दर्ता प्रक्रिया **Software** प्रणाली मार्फत गरिनेछ ।
३. एक गाउँ एक उत्पादन तथा एक घर एक रोजगार नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४. रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गर्न सीप विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू प्रभाकारीका साथ संचालन हुनेछन् साथै सीप युक्त जनशक्तिको पालिका स्तर भित्रै उपयोग नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
५. व्यवसायिक फर्म, पसल दर्ता, अनुमति नबिकरण तथा खारेजीको सहज व्यवस्था मिलाईनेछ ।

घ. पर्यटन क्षेत्र

१. गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको उचित संरक्षण सम्बर्द्धन तथा व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
२. धार्मिक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण ठाउँहरूको संरक्षण गर्दै पर्यटनको सम्भावना भएका क्षेत्रहरूको अध्ययन गरी पर्यटकीय स्थलको विकास एवं पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यलाई प्राथकिताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ऐतिहासिक धार्मिक प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरूको स्तरोन्नति तथा मर्मत संभार तथा संरक्षणका कार्य लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र वसोबास युक्त घरहरू लाई होमस्टेको रूपमा विकास गरि कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

२. सामाजिक विकास

क. स्वास्थ्य पोषण तथा सरसफाई

१. पूर्ण संस्थागत सुत्केरी सेवा ,विशेषज्ञ सेवा ,पोषण मैत्री पालिका ,पुर्ण खोप तथा प्रयोगशालाका सेवा हरूको अवस्थालाई सुधार गरि पूर्ण स्वास्थ्य मैत्री पालिका घोषणा गरिनेछ ।
२. नागरिकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, संरक्षण, पुनःस्थापना गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् साथै पूर्ण बालमैत्री पालिका घोषणाका निम्ति आवश्यक कार्यक्रमहरू तय गरिनेछन् ।
३. उत्कृष्ट स्थानीय सरकार स्वच्छ ,स्वस्थ लालझाडीका निम्ति **एक घर एक शौचालय , एक फिल्टर,एक फलफूल र एउटा बंगौचा** नीति अवलम्बन गरिनेछ । राना थारु समुदायमा देखा परेको सिकलसेल एनेमियाको परिक्षण उपचार र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
४. पालिका स्तरीय बाट सेवा प्रवाह हुने सम्पूर्ण **प्रयोगशालाका परिक्षणहरू लाई निशुल्क** साथै स्थानीय वासीको स्वास्थ्य सुधारलाई प्राथमिकतामा राखि सम्पूर्ण वडामा एम्बुलेन्सको पहुँच तथा **प्रदेश भर आपतकालिन निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा** प्रदान गरिनेछ ।
५. नमुना स्वास्थ्य समुदायको अवधारणको लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरि नमुना स्वास्थ्य समुदाय निर्माणमा ध्यान केन्द्रित गरिने छ साथै घुम्ती स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका माध्यमबाट **जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक स्वास्थ्य परिक्षण** गरिनेछ ।
६. स्वास्थ्य सेवा सहज प्राप्त गर्न नसकेका नागरिकहरूले स्वास्थ्य सेवा सहज रूपमा प्राप्त गर्न सक्नु भन्ने उद्देश्यले विभिन्न किसिमका स्वास्थ्य शिविरहरू सबै वडाहरूमा सन्चालन गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै गरिव तथा विपन्न वर्गका नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम पहुँचमा ल्याईने छ ।
७. स्वस्थ प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरू प्रदेश सरकार तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसंगको लागत सहभागितामा संचालन गरिनेछ ।
८. सरकारी तथा गैर- सरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवाहरूको नियमन ग रि स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाईनेछ ।

९. मौलिक परम्परागत र वै कल्पिक चिकित्सा रूपमा रहेको आयुर्वेद , प्राकृतिक चिकित्सा र होमियोप्याथी लगायत, स्वास्थ्य पद्धतिको संरक्षण र प्रवर्द्धन तथा सेवाग्राहीलाई बैकल्पिक सेवा छनौट गर्न सहज बनाइनेछ।
- १०.स्वास्थ्य संस्थामा नियमित अत्याशयकीय एवम् निःशुल्क प्रदान गरिने औषधी हरूको समयमै नियमित आपूर्ति र वितरणको सुनिश्चितता गरिनेछ।
- ११.महिला.स्वास्थ्य स्वयम् सेविका को वृत्ति विकास तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन्।

ख. शिक्षा युवा तथा खेलकुद

१. लालझाडी गाउँपालिकाको १० वर्षे शिक्षा क्षेत्र योजना अनुसार सम्पूर्ण शैक्षिक कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
२. स्थानीय स्तरमा रहेको विद्यालय शिक्षाको दायरालाई वृद्धि गरि प्राविधिक उच्च-शिक्षा, तथा क्याम्पस संचालनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
३. विद्यालयहरुलाई नक्सांकन गरि मर्ज गर्ने नीति लिइनेछ। शिक्षक दरबन्दी को अभावलाई बैज्ञानिकमा उपर्युक्त विधिबाट पूर्ति गरिनेछ।
४. प्रविधियुक्त शिक्षालाई दिगो र प्रभावकारी बनाउन द्रुत गतिको इन्टरनेट सेवा विस्तार तथा बैकल्पिक शैक्षिक विकास र विद्यालयमा सुशासन कायम गर्न प्रभावकारी व्यवस्था मिलाइनेछ।
५. असाहय अनाथ तथा टुहुरा बालबालिकाको शैक्षिक विकासका लागि छात्रवृत्तिको प्रबन्ध मिलाइनेछ।
६. विद्यालय मार्फत सामाजिक आवश्यकता तथा सिपमूलक शिक्षाका चाहाना पुरा गरि विद्यार्थीलाई आत्मनिर्भर प्रतिस्पर्धी बनाउन पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रमलाई प्रभावकारीका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।
७. विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासलाई निरन्तरता दिइनेछ। सबै विद्यालयहरुमा शुद्ध पिउने पानी, शौचालय, खेल मैदान तथा खेल सामग्री, फुलवारीको व्यवस्था सहित माध्यमिक तहमा विद्युतीय पुस्तकालय, कम्प्यूटर तथा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापनामा प्राथमिकता दिइनेछ।
८. विद्यालयहरुलाई सिकाइ र सुन्दरताका केन्द्रबिन्दु बनाउन अर्थपूर्ण कक्षाकोठा व्यवस्थापन गणित तथा वनस्पति विज्ञान पार्क-निर्माण,नाट्य प्रदर्शनी स्थल, योग, ध्यान, संगीत, खेलकुद, कला, साहित्य, स्वास्थ्यशिक्षा लाई प्रथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।
९. कार्य सम्पादनमा आधारित करार संझौताबाट प्राप्त उपलब्धिका आधारमा विद्यालय तथा शिक्षकहरुलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- १०.विद्यालय तथा समुदायको सम्बन्ध सुमधुर बनाई विद्यालय प्रति समुदायको अपनत्व विकास गर्न अभिभावक शिक्षा, मनोपरामर्श, वि.व्य.स.,शिक्षकअभिभावक संघ, क्षमता विकास लगायत **Bringing community to the school and Bringing school to the community** जस्ता कार्यक्रमलाई गरिनेछन।

- ११.शैक्षिक क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकास गरि गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्न अनुभव आदान-प्रदान तालिम तथा पेशागत वृत्ति विकासका अवसरहरु प्रदान गरिनेछन।
- १२.शिक्षामा समतामूलक पहुँच स्थापित गरि दिगो विकासका लक्ष्य न . ४ हाँसिल गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछन।
- १३.पालिका अन्तर्गत नै **SEE** परिक्षा संचालन केन्द्रको व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ।
- १४.समाजिक विकृतीका रुपमा रहेका कुलत , लागु औषध दुर्व्यसन लाई न्यूनीकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन्।

ग. लैंगिक समानता र सामाजिक समावेसीकरण

१. जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्दै ज्ञान सिप र अनुभवलाई ग्रहण गरिनेछ। जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
२. जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुधारको लागि स्वास्थ्य केन्द्रमा कार्यरत प्राविधिक जनशक्तिको परिचालन मार्फत जेष्ठ नागरिक घुम्ती स्वास्थ्य कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाईनेछ।
३. भलमंसा / चाकरहरु संगको आवश्यक परामर्श सहकार्य प्रोत्साहनका निम्ति स्थानीय स्तरमा ऐन तयार गरि आवश्यक कानुनी अधिकारका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण गरिनेछ।
४. अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि अपांगताको प्रकृति हेरि आत्मनिर्भर तथा क्षमता अभिवृद्धिका निम्ती सीप विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछन्।
५. विपन्न,एकल महिला तथा अपांगता भएकाहरु लाई आयमुलक कार्यक्रममा सहभागी गराउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन हुनेछन्।
६. संविधान प्रदत्त मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न बालबालिकाका लागि आवश्यक कार्यक्रम तथा बाल संरक्षण नीति कार्यान्वयन गरिनेछ , बाल अधिकार संरक्षण सम्बन्धी कार्यविधि अनुसार अन्य कार्यक्रमहरु संचालन हुनेछन्।
७. बाल श्रम मुक्त स्थानीय तह घोषणाको लागि कार्यक्रम तय गरिनेछ।
८. अनाथ बाल बालिका हरूका लागि संरक्षण नीति अवलम्बन गरि सामाजिक सु रक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछन।
९. विद्यालय विमुख किशोर- किशोरी तथा लागु औषध दुरव्यर्शनी तथा कुलतमा लागका किशोर किशोरीहरु लाई कुलत निराकरण गरि जीवन उपयोग आत्म निर्भर सीप मार्फत क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।

घ. कला तथा संस्कृति प्रवर्द्धन

१. कला,साँस्कृति पर्वधन तथा विकासका लागि संरक्षण विशेष नीति हुनेछ।
२. स्थानीय जात्रा तथा साँस्कृतिक पर्वका लागि प्रोत्साहन गर्ने कार्य लाई निरन्तरता दिइनेछ।
३. परम्परा मान्यता संस्कृतीको जगेर्ना गरि सास्कृतिक धार्मिक बिचलन लाई न्यूनीकरण गरिनेछ।

ङ. खाने पानी तथा सरसफाई

१. पालिकाभित्र निर्माणाधिन रहेका खानेपानी सम्बन्धी योजनाहरुलाई सिघ्र सम्पन्न गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ। एक घर एक धारा एक फिल्टर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

२. स्वच्छ खानेपानी स्वास्थ्य जीवन शैली भन्ने अभियानलाई सार्थक तुल्याउन सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरु अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछन्।
३. गाउँपालिका का सबै वडाहरुमा स्वच्छ पिउने पानी उपलब्ध गराउन आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने तथा सम्बन्धीत निकाय संग समन्वय गरिनेछन्। स्वच्छ, शुद्ध पिउने पानीका लागि आवश्यक वस्ती , परिवारलाई बायोग्यास फिल्टर वितरणलाई निरन्तरता दिइनेछ।

च. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटनादर्ता सुदृढीकरण

१. सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा घटना दर्ता सुदृढीकरण कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ।

छ. सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था

१. गाउँपालिका भित्र कार्यक्षेत्र र हेका तथा कार्य गर्न चाहने सम्पूर्ण अर्ध- सरकारी गैर - सरकारी संस्थाहरुका लागि एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ। यस सम्बन्धमा पालिकाले मापदण्ड तयार गर्नेछ।
२. निजी, गैर-सहकारी तथा सामाजिक संघ संस्थाहरुलाई सहजीकरणका लागि समुन्वय कक्ष संचालन गरिनेछ।

३. पूर्वाधार विकास

क. सडक, पुल तथा भवन

१. पालिकाकै रणनीतिक महत्वका पूर्वाधारका योजना वडा नं. १ देखि खर्चा नाला पुल सम्मको कालो पत्रे सडक, वडा नं. २ मा रहेको खेलकुद मैदान , चक्रपथ, वडा नं. ३ को लालझाडी चक्रपथका साथै वडा नं. ४ बर्थिंग सेन्टर तथा वडा नं. ५ मा आधुनिक स्वास्थ्य सेवा भवन निर्माणका योजनाहरु संचालन हुनेछन्।
२. गाउँपालिका भित्र सार्वजनिक यातायात संचालन बसपार्क निर्माण र प्रशासकीय भवन निर्माण जस्ता पूर्वाधारका लागि विस्तृत योजना अध्ययन प्रतिवेदन तयार (DPR) गरिनेछ। यतायात संचालन योजना तयार गरि कार्य अगाडि बढाइनेछ।
३. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सडकहरु लाई फराकिलो , व्यवस्थित सडकको रुपमा विस्तार गर्ने कार्यलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ साथै ग्राभेल सम्म नभएका साना- साना टोल वस्तीमा ग्राभेल सडक पुर्न्याउन कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ।
४. पालिका भित्र निर्माण हुने घरहरुलाई अनिवार्य रुपमा नक्सा जाँच पासको व्यवस्था गरिनेछ।
५. पालिका स्तरमा रहेको भौतिक संरचना को मर्मत सम्भार का निम्ति **मर्मत सम्भार कोष** संचालनमा ल्याइनेछ।
६. गाउँपालिका भित्र सबै वडालाई समेटिने गरि मुल सडक स्तरोन्नतीको कार्यलाई प्रभावकारीताका साथ तिव्रता दिइनेछ साथै सडक निर्माण तथा स्तरउन्नती गर्दा नाली व्यवस्थापन लाई जोड दिइनेछ। पालिका स्तरीय **Hazards sensitive Plan** कार्ययोजना तयार गरिनेछ।
७. पालिका भित्र निमार्णधिन अवस्थामा रहेका सडक , पुललाई यथाशिघ्र सम्पन्न गर्न सम्बन्धित निकायमा विशेष पहल गरिनेछ।
८. सडक निर्माण कार्य गर्दा संग- संगै वृक्षारोपण कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ साथै रोपिएका विरुवा हरुको संरक्षण तथा हेरचाहका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।

९. निर्माणधिन वडा नं १ मा अवस्थित रहेको लालझाडी पार्क संचालनमा ल्याइनेछ ।
१०. यस गाउँपालिकालाई व्यवस्थित गाउँको रूपमा विकास गर्न भवन आचार संहिता तथा वस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभुत मापदण्ड २०७२, लाई प्रभावकारीका साथ कार्यान्वयन गरिने छ । साथै पालिका भित्र बस्ने सम्पूर्ण संरचना अनिवार्य नक्सापास को व्यवस्था गरिनेछ ।
११. पर्यटन पर्वद्वनमा लालझाडी लाई अगाडी बढाउन **इटहबाबा मन्दिरको गुरु** योजना लाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२. गाउँपालिका स्तरमा कृषि उपज गर्न संकलन गर्न **संकलन गर्न संकलन केन्द्र**, हाट बजार संचालन व्यवस्थापनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
१३. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको भौतिक पूर्वाधार विकास संबन्धी योजना संकलन गरि योजना बैङ्क तयार गरि प्राथमिकताका आधारमा संपन्न गर्दै लगिनेछ ।

ख. उर्जा

१. बैकल्पिक तथा नवीकरणीय उर्जाको रूपमा रहेको सडक सौर्य बत्ती प्रत्येक टोलमा जडान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. भू-उपयोग, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

क. भू-उपयोग

१. राष्ट्रिय भूमि समास्या समाधान आयोग बाट संचालित जग्गा व्यवस्थापनका समपुर्ण कार्यहरु संचालन गरिनेछन् ।
२. भूमिहिन तथा सुकम्वासीका समस्या समाधानका लागि, जग्गा नाप जाँच गरि लालपर्जा वितरणका कार्य हरु द्रुत गतिमा अघि बढाइनेछ ।
३. पहिचान गरिएका गरिब तथा विपन्न घर परिवारलाई राज्य सुविधा परिचयपत्र वितरण, विपन्न घरपरिवार लक्षित सेवा सुविधा वितरण गरिनेछ । गरिब घर परिवारहरुलाई स्थानीय सरकारका सेवा सुविधामा प्रमुख सहभागिता गराइनेछ ।
४. सुरक्षित नागरिका आवस कार्यक्रम लाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५. नेपाल सरकारको नीति अनुरूप "जग्गाको संरक्षण तथा समंवर्धन" नीति लाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ख. वन तथा वातावरण

१. वृक्षारोपणका लागि वन कार्यालय तथा सामुदायिक वनहरूसँग समन्वय गरि विरुवाहरु सहजरूपमा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. वन सुरक्षा गर्न व्यापक वृक्षारोपण र वन विविधिकरणको माध्यमबाट वातावरण जोखिम न्यून गरि वनको बहुउपयोग गर्दै जैविक विविधताको संरक्षण गरिनेछ । **समृद्धिका लागि लालझाडी वन** जस्ता कार्यक्रम संचालनमा ल्याइने छ ।
३. अनियन्त्रित वन फडानी आगलागी जस्ता कार्यहरुलाई नियन्त्रण गर्न दण्ड जरीवानालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । सामुदायिक वनको व्यवस्थापनमा वन समितिलाई अझ बढी जिम्मेवार बनाइने छ । वन उपभोक्ता समिति र वनउपभोक्ताहरुलाई वन संरक्षण सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम संचालन गर्न वन कार्यालयसँग समन्वय गरिनेछ ।
४. दोदा नदी नियन्त्रणका लागि जैविक तटबन्धका, वृक्षारोपण जस्ता विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।

५. बाढी बाट प्रभावित हुने भूक्षय जग्गा जमिनलाई बगर क्षेत्रको संरक्षणका लागि समूह गठन गरि समूहलाई जिम्मा लगाइनेछ ।
६. मुख्य बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक खानेपानी सहितको शौचालय निर्माण गर्नका लागि जग्गाको खोजि र सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
७. गा.पा. क्षेत्र भित्र रहेका नदिजन्य पदार्थको उत्खनन गर्दा अनिवार्य रूपमा IEE अवधारणा लाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।

ग. विपद तथा प्रकोप व्यवस्थापन

१. स्थानीय प्रकोप विपद व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशिल बनाइनेछ । विपद्को समयमा उद्धार गर्न ,नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, नेपाल स्काउट, जनपथ प्रहरी, स्थानीय शसस्त्र प्रहरी युनिटसँग समन्वय गरि आसपासका वडाहरुमा युवा जनशक्तिलाई विपद पुर्वतयारी र उद्धार संबन्धि तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३. पालिका भित्रका जोखिम क्षेत्र पहिचान गरि , सुरक्षित स्थल किटान ग रि पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ,खुल्ला सुरक्षित स्थानको छनोट र घोषणा गरि सम्बन्धित वडा कार्यालयमा सूचिकृत गरिनेछ।रेडक्रससँग समन्वय तथा सहकार्य गरि प्रत्येक वडा समेटिने गरि प्राथमिक उपचार सम्बन्धी तालिम सन्चालन गरिनेछ ।

५. गरिबी न्युनिकरण तथा रोजगारी प्रवर्द्धन

१. बेरोजगार लाई रोजगार, साथमा छ लालझाडी सरकार नाराका साथ शिक्षित बेरोजगार युवाशक्ति जो सामाजिक आर्थिक तथा विविध कारणले प छि परेका नागरिक सामुदाय , दन्द पीडित तथा बेपत्ता नागरिक परिवारलाई सीपमूलक तालिमको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका नागरिकहरु उनीहरुले आर्जन गरेको अनभुव , सीप र पुँजी लगानी को स्थानीय स्तरमा परिचालन ,उत्पादन र स्वरोजगार श्रेत्रमा काम गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । वैदेशिक रोजगारी बाट फर्केका तथ्याङ्क संकलन गरिनेछ ।
३. लालझाडी गाउँपालिका भित्र संचालन हुने बिकास निर्माणका तथा **Public works** का कार्यमा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचीकृत भएका बेरोजगारलाई न्यूनतम रोजगारीमा संलग्न गराइनेछ ।
४. सूचीकृत बेरोजगारलाई न्यूनतम अल्पकालिन रोजगारीका साथै अत्म निर्भर स्वरोजगा र बन्न विभिन्न जीवन उपयोगी सीपहरु संचालन हुनेछन् । रोजगार सेवा केन्द्र बाट प्रवाह हुनेको सेवा प्रभावकारीता बढाइनेछ ।
५. विकासको साझेदार मजदुर भन्ने अवधारणालाई कायम राख , शिक्षा, स्वास्थ्य, निर्माण सेवा, कृषि तथा उद्योग क्षेत्रमा स्वदेशी कामदार आकर्षित हुने वातारण बनाउन स्थानीय श्रम संरक्षण नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६. नेपाल सरकार प्रदेश सरकार तथा विभिन्न संघ संस्था बाट संचालन हुने, उत्पादन उत्पादकत्व, उद्यमशीलित, रोजगार सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संग साझेदारी तथा समन्वय गरि प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

६. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

क. सुशासन सेवा प्रवाह तथा मानव संसाधन विकास

१. छिटो छरितो सेवा प्रवाहमा विशेष ध्यान दिइने छु हेल्प डेस्क, गुनासो पेटिका, नागरिक वडापत्र, विद्युतीय सूचना पाटी जस्ता **E-Governance का Tools** लाई वडा कार्यालयमा समेत क्रमश लागु गरिनेछ ।
२. कर्मचारीहरूलाई आफ्नो काम प्रति जिम्मेवार बनाइने र कानुनले तोकेको आचरण र मर्यादा
३. पालनका आधारमा कर्मचारीको कार्य सम्पादन मुल्यां कनमा पुरस्कृत र दण्ड गरिनेछ । सेवाग्राहीसँग शिष्ट व्यवहार एवं मुस्कान सहितको सेवा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य बनाइनेछ ।
४. जनप्रतिनिधिहरूको क्षमतालाई विकास गर्न समसामयिक विषयवस्तुका सन्दर्भमा तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ साथै कर्मचारीहरूलाई समेत आवश्यकता अनुसार विभिन्न किसिमका क्षमता विकासको तालिम प्रदान गरिनेछ ।
५. गाउँपालिकावासीले तिरेको करलाई सम्मान गर्दै खर्चलाई पारदर्शिता बनाइनेछ । कार्यालयमा सूचना दिने अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारी तथा कार्यालयबाट सम्पादन गर्ने कामलाई जनमुखी र उत्तरदायी बनाउन सूचना अधिकारीलाई जिम्मेवार बनाइनेछ । कार्यालयको **Website** मा सबै किसिमका सूचनाहरू राखिनेछ ।

ख. सूचना प्रविधि तथा अभिलेख व्यवस्थापन

१. हाम्रो पालिका, सूचना प्रविधि मैत्री पालिका अभियान मार्फत पालिका स्तरमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
२. लालझाडी गाउँपालिका, वडा कार्यालयका सेवा प्रवाह हुने सेवाहरूको तथ्याङ्क एकिकृत गरिनेछ, पालिकाको अधिकतम सूचना प्रविधि उपयोग नीति हुनेछ ।

ग. सुरक्षा व्यवस्थापन

१. शान्ति सुरक्षा, लागुऔषध दुर्व्यशनी, चोरी शिकारी नियन्त्रण अमनचयन कायम गर्न पालिका स्तरमा नेपाल प्रहरीको उपस्थिति तथा निगरानी बडाइनेछ ।
२. इलाका प्रहरी कार्यालय भवनका अधुरो कार्य सम्पन्न गरि संचालनमा ल्याइनेछ ।
३. शान्ती सुरक्षा अमन चयन गर्न विभिन्न घटना न्यूनीकरण गर्न पालिका र प्रहरी प्रशासन संग सहकार्य गरिनेछ ।

घ. न्याय सम्पादन

१. स्थानीय सम्पादन तथा मेलमिलाप केन्द्र को व्यवस्थापनमा सहयोग गरिनेछ । मेलमिलापकर्ताहरूलाई पुर्नताजगी तालिम दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवाला नागरिकहरूलाई देवानी तथा फौजदारी कानून सम्बन्धी जानकारी दिलाउन न्यायिक समिति मार्फत जानकारीमूलक सचेतना कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।
३. न्यायिक समितिको क्षमता विकासको लागि विभिन्न किसिमका तालिमहरू सन्चालन गरिनेछ । न्यायिक इजलासको स्तरोन्नतीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धिका जस्ता कार्यक्रमलाई परिर्माण सहित थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
५. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरू लाई मेलमिलाप कर्ता परिचालन गरी समुदायिक स्तरबाटै सामधान गरिनेछ ।

७. वित्तिय व्यवस्थापन र सुशासन

क. आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण र बेरुजु

१. न्यून बेरुजु अभियान सन्चालन गरिनेछ, बेरुजुहरूलाई लगत राख्ने र समयमा नै प्रयोक्त गर्ने कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ।

ख. लेखाङ्कन तथा राजस्व परिचालन

१. राजस्व प्रणालीमा सुधार गर्दै लगिनेछ, राजस्वका दर र दायराहरू फराकिलो बनाई नयाँ आन्तरिक श्रोतहरू पहिचान गरिनेछ। आन्तरिक श्रोतको संकलनलाई बैज्ञानिक, प्रभावकारी र पारदर्शी बनाइनेछ। सार्वजनिक खर्चको दक्षतामा अभिवृद्धि गरिनेछ।
२. आन्तरिक राजस्व संकलनलाई मजबुत बनाउनका लागि प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त करदाता मैत्री बनाउन राजस्वको दायरा फराकिलो पार्ने, नयाँ करका क्षेत्रको पहिचान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
३. गाउँपालिकाले लगाउदै आएको राजस्व दरमा समायानुकूल समायोजन गरिनेछ।

ग. वित्तिय सुशासन तथा जोखिम न्यूनकरण

१. अनावश्यक खर्च नियन्त्रणमा जोड दिईनेछ। गाउँपालिकाले वार्षिक खरिद योजना तयार गरि सोही अनुरूप खरिद प्रकृयालाई पारदर्शी र गुणस्तरका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।
२. गाउँपालिका बासी बाट उठेको कर दुरुपयोग हुन नदिने अनियमिता हुन नदिने विश्वस करदातालाई सूचना दिन आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ।
३. आर्थिक कार्य प्रणाली लाई चुस्त दुरुस्त बनाई वित्तिय सुशासन कायम गरिनेछ। आर्थिक कृयाकलापको मासिक, चौमासिक र वार्षिक विवरणहरू सूचना पार्टीमा तथा वेबसाईट आदि सार्वजनिक गरिनेछन।

घ. सामाजिक परीक्षण

१. स्थलगत लेखा परिक्षण खर्च सार्वजनिकरण निर्देशिकाको प्रावधानलाई पालना गर्नुका साथै स्थलगत सामाजिक परिक्षणलाई अझ प्रभावकारी बनाइनेछ।

ड. सार्वजनिक सुनुवाई

१. प्रत्येक चौमासिकमा यस पालिकाले प्रदान गरेका सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा लक्षित वर्गको उपस्थिति सहित सार्वजनिक सुनुवाईको आयोजना तथा गुनासो व्यवस्थापन गरिनेछ।
२. गुनासो अभिलेख, उजूरी पेटिका, सुझाव पेटिका, पालिका अन्तर्गतका सबै वडा कार्यालय तथा अन्य कार्यालय अनिवार्य व्यवस्थापन गरि सोही अनुरूप कार्य संचालन गरिनेछ।
३. सेवा प्रवाह, कार्यालयको काम कारवाही लाई स्थानीय लाई नियमित सूचना समप्रेषण गरिनेछ।

सम्मानीत गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

अब म संक्षेपमा बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

- ❖ उल्लिखित नीति र कार्यक्रमका आधारमा विनियोजन विधेयक २०७९ र आर्थिक विधेयक २०७९ तयार गरि गाउँ कार्यपालिका बैठक बाट स्वीकृत गराई यस सम्मानित गाउँसभा मार्फत पारित हुन प्रस्ताव गरेको छु। नीति तथा कार्यक्रम आधारमा नै आय र व्ययको अनुमान तयार गरी यस गाउँसभा मा पेश गरेको छु। गाउँ कार्यपालिका बाट स्वीकृत पेश गरेको आ.व.२०७९/८० को आय र व्ययको अनुमान स्वीकृतीको लागि यथार्थ बजेट रकम आय र व्ययको अनुमान तपशिल अनुसार पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु। यस पूर्व गत आर्थिक वर्षको यर्थात आय र व्यय चालु आर्थिक वर्षको संशोधित आय र व्यय प्रस्तुत गर्न सान्दर्भिक लागेर यस सम्मानित नगर सभा समक्ष पेश गरेको छु।

गत वर्ष २०७७/७८ को आय तर्फ

आन्तरिक आय: १ करोड ४ लाख ३० हजार ८ सय ९६

बाह्य आय: ४१ करोड ९० लाख ७७ हजार ८ सय ५८

सरी आएको मौज्दात: ५ करोड ७५ लाख ४४ हजार ६ सय ७३

कूल जम्मा आय: ४८ करोड ७० लाख ५३ हजार ४ सय २७

व्यय तर्फ

आन्तरिक: १ करोड ४ लाख ३० हजार ८ सय ९६

बाह्य : ४७ करोड ६६ हजार २२ हजार ५ सय ३२

कूल जम्मा व्यय : ४८ करोड ७० लाख ५३ हजार ४ सय २८

नगद मौज्दात : अल्या रकम रु. ५ करोड ६७ लाख ४३ हजार ६ सय ३६

सम्मानीत गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

- ❖ अब म चालु आ.व. २०७८/७९ को जेठ मसान्त सम्मको यथार्थ आय / व्ययको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। जेठ ३१ सम्मको यथार्थ आम्दानी र खर्च आ.व. २०७८/७९ मा कूल आय ३५ करोड ४ लाख ८२ हजार ७ सय ४७, आन्तरिक आय ७३ लाख ६१ हजार ७ सय ८६ त्यसै गरि कूल खर्च रु २५ करोड ३० लाख ९१ हजार ४ सय ५७ रहेको छ।

सम्मानीत गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

- ❖ अब म आगामी आ व २०७९/८० प्रस्तावित आयव्यय विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहिन्छ। यस गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि कूल आय ५३ करोड ८३ लाख १० हजार हुने प्रक्षेपण गरिएको छ।

अब म आय तथा व्ययको श्रोत क्षेत्रगत विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु।

आय तर्फ:

आन्तरिक आय: रु १ करोड १६ लाख

वित्तीय समानीकरण : रु. १० करोड ५७ लाख

संशर्त अनुदान चालु तर्फ : रु. १३ करोड १४ लाख
 संशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ : रु. १ करोड ७६ लाख
 संघीय सरकार विशेष अनुदान : रु. २ करोड ९० लाख
 संघीय समपुरक अनुदान: रु. २ करोड १० लाख
 संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड तर्फ : रु. ८ करोड ८८ लाख ४९ हजार
 संघीय समपुरक अनुदान : रु. २ करोड १० लाख
 प्रदेश सरकार समपुरक कोष: रु. ८१ लाख
 प्रदेश सरकार विशेष कोष : रु. ३२ लाख ४५ हजार
 प्रदेश सरकार वित्तीय समानिकरण : रु. ७१ लाख ८८ हजार
 प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँड : रु. १९ लाख २८ हजार
 सामाजिक सुरक्षा : ६ करोड ५० लाख
NNSWA: ७ लाख
 गरिब सँग विशेष्वर कार्यक्रम : ५ लाख
 प्रदेश तथा स्थानिय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP): ५ लाख
 एकीकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्यक्रम : १ करोड ५० लाख
 सडक बोर्ड: १० लाख
 अल्या रकम : रु. ३ करोड
कुल जम्मा रु. ५३ करोड ८३ लाख १० हजार

व्यय तर्फ

चालु खर्च: ३१ करोड ५४ लाख ७७ हजार   **पूँजीगत खर्च:** २२ करोड २८ लाख ३३ हजार गरि जम्मा खर्च ५३ करोड ८३ लाख १० हजार अनुमान गरेको छु।

- ❖ उल्लिखित आय र व्ययको प्रस्तुतीकरणमा चालु आर्थिक वर्षको आय र व्ययको अनुमान भन्दा आगामी आर्थिक वर्ष (०७९/८०)को आय र व्ययको अनुमान रकम रु ५ करोड १२ लाख ५६ हजार ५ सय ७२ रुपैयाले थप भएको छ। साथै तपसीलमा उल्लेखित बजेट रकमहरू नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार मार्फत विगतमा झै निरन्तर रुपमा स्थानीय सरकार मार्फत निकासा भै रहने व्यहोरा समेत सम्मानीत गाउँसभा समक्ष जानकारी गराएको छु।

सम्मनित गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

- ❖ नेपालको संविधान स्थानीय सरकार संचालन ऐन र प्रचलित कानून बमोजिम मैल सम्मानित कार्यपालिकाको सर्वसम्मत निर्णयबाट उल्लिखित आगामी आ व २०७९/८० का लागि नीति कार्यक्रम तथा बजेट तय गरि यस सम्मानी गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गरेको छु। कार्यक्रम अनुसार बजेट तय गरेको छु। कार्यक्रम तयार गर्दा उल्लिखित नीतिहरुलाई मूल आधारको रुपमा लिएको छु। नीतिहरु कार्यान्वयनका लागि स्रोत साधनको व्यवस्था गरि क्रमशः लागु गर्दै जाने प्रतिबद्धता सम्मानीत गाउँसभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु।

सम्मानित गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

- ❖ अब म सम्मानित गाउँसभा समक्ष मैले माथि प्रस्तुत गरेको गत वर्षको यथार्थ आय र व्यय चालु आर्थिक वर्षको संशोधित आय र व्यय आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अनुमानित आय र व्यय, आर्थिक विधेयक २०७९, दररेटहरु माथि सम्मानित गाउँसभामा छलफलका लागि प्रस्तुत गर्न चाहन्छु। आर्थिक विधेयक २०७८ र विनियोजन विधेयक २०८० छलफल गरि पारित गर्न आगामी आर्थिक वर्षका लागि ऐनको रूपमा कार्यान्वयन गर्न दुवै विधेयक यस सम्मानित गाउँसभा समक्ष प्रस्ताव पेश गरेको छु। साथै गाउँपालिकाले पेश गरेका आ.व. २०७९/८० का नीति कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृतीको लागि पेश गरेको छु।

सम्मानित गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू

आदरणीय गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु,

- ❖ नीति कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने क्रममा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा माननीय सम्माननीय तथा सम्पूर्ण राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरुबाट प्राप्त सुझाव सहयोग प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। हामीले गरेको आग्रहलाई स्वीकार गरि बैठक तथा छलफलमा उपस्थित भई सुझाव दिनुहुने कार्यपालिका सदस्यज्यूहरु विभिन्न विषयगत समितिका संयोजकज्यू तथा सदस्यहरु लगायत सबैमा विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। बजेट निर्माणका क्रममा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रूपमा सुझाव दिनहुने गाउँकार्यपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी विषयगत शाखा/महाशाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु करदाता, उद्यमी, व्यवसायी, समाजसेवी, जेष्ठनागरिक, बुद्धिजिवी, संचारकर्मी पत्रकार सबै सबैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।
- ❖ बजेट निर्माणका क्रममा तथा विभिन्न समय-समयमा हामीलाई सुझाव सल्लह दिन हुने सम्पूर्ण महानुभावहरु लाई धन्यवाद, का साथै प्रस्तुत नीति कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनका लागि यहाँहरुबाट प्राप्त हुने रचानात्मक सुझावहरुलाई मार्ग दर्शनको रूपमा लिएर लालझाडीको समग्र समृद्धिका लागि लालझाडी गाउँपालिकाले अगाडि बढाउने विश्वास दिलाउँदै कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा सबैको सहयोग हुने निरन्तर अपेक्षा राखेको छु।